

Asia: VN/4845/2020

Lausuntopyyntö asumisneuvonnan lakisääteistämistä valmistelleen työryhmän raportista

Lausunnonantajan lausunto

Mitä seuraavista työryhmän tarkastelemista vaihtoehtoista kannatatte?

Asumisneuvonnan lakisääteistäminen kunnan järjestämisvastuulle

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunnon työstämisessä ovat olleet mukana Kangasalan kaupungin työikäisten sosiaalipalveluiden tiiminvetäjä Vesa Silvennoinen sekä Kiinteistö Oy Taloherttuan toimitusjohtaja Stefan Stortz. Lisäksi konsultoitu työikäisten sosiaalipalveluiden työntekijöitä.

Kannatamme asumisneuvonnan asettamista kuntien vastuulle. Asumisneuvontaa on järjestetty Kangasalla hankerahoituksilla vuodesta 2018 lähtien yhteistyössä kaupungin ja kaupungin vuokrataloyhtiö Kiinteistö Oy Taloherttuan kanssa. Asumisneuvontatyö on todettu hyödylliseksi ja tarpeelliseksi, ja sen järjestäminen tulisi ehdottomasti turvata lailla. Asumisneuvonnan tulee olla kaikkien saatavilla jokaisessa kunnassa jokaiselle sitä tarvitsevalle. Ilman lakisääteistämistä asumisneuvonnan järjestäminen on rahoituksen epävarmuuden takia lyhytjänteistä työskentelyä, jonka järjestäminen riippuu kuntien ja eri toimijoiden aktiivisuudesta. Lakisääteistäminen turvaisi palvelun saatavuuden tasavertaisesti kaikille, ja mahdollistaisi työn pitkäjänteisen suunnittelun ja kehittämisen.

Kunnan toimintana asumisneuvonta toimisi kuntalaisen lähellä, ja kynnys asumisneuvonnan palveluihin hakeutumisessa olisi matala. Kunnan järjestämänä asumisneuvonnassa säilyisi tämänhetkinen joustavuus ja mukautuminen paikallisiin olosuhteisiin, toimintoihin ja tarpeisiin, ja asumisneuvojalla olisi hyvä kuva alueen toimijoista. Asumisneuvonta voisi loogisesti sijoittua osittain kunnallisen asuntovuokrauksen yhteyteen, sillä monilla paikkakunnilla kunnallisilla vuokratalofirmoilla on valtaosa alueen kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista. Toiminnassa tulee huomioida erityisesti myös muut yleishyödyllistä asumista tarjoavat toimijat ja pohtia yhteistyötä heidän suuntaansa. Asumisneuvonnan tulisi kuitenkin olla kaikille saatavilla asumismuodosta

riippumatta, keskittyen sekä jo olemassa oleviin ongelmiin, että ennaltaehkäisevään työhön. Asumisneuvonnan sijoittuminen pelkästään kunnallisten tai muiden yleishyödyllisten vuokratalotoimijoiden alle voi haastaa etenkin pienempien toimijoiden taloutta, ja näin vaikuttaa paljon vuokratason ja sen kohtuuhintaisuuteen. Kangasalan kaupungissa yhteistyö kaupungin ja kaupungin vuokrataloyhtiön kanssa on ollut toimivaa sekä rahoituksellisesti että toiminnallisesti.

Asumisneuvonnan lakisääteistämässä tulee ottaa huomioon työn tuki sekä asumisneuvonnan sijoittuminen hallinnollisesti etenkin pienemmissä kunnissa. Asumisneuvojan tulee olla sosiaalialan ammattilainen, ja hallita monenlaisia asioita, vaikka työ keskittyykin asumisen asioihin. Järjestäjien tulee huolehtia, ettei asumisneuvonnasta tule kysymyksiin puhelimitse vastaavaa asiakaspalvelua, vaan sosiaalialan osaaminen, joustavuus ja ihmisen kohtaaminen säilyvät työn ytimessä. Työn tukemiseksi voisi pohtia asumisneuvojien alueellista yhteistyötä etenkin pienten kuntien välillä sopivilla työn osa-alueilla. Lisäksi yhteistyön luominen muiden toimijoiden, etenkin hyvinvointialueiden alle siirtyvän sosiaalityön kanssa on ensisijaisen tärkeää.

Haasteena asumisneuvonnassa kunnan järjestämänä voi olla nykyisen toimijakirjon kapeutuminen. Asumisneuvontaa tehdään tällä hetkellä hyvin monenlaisten toimijoiden voimin. Olisiko kunnan mahdollista järjestää asumisneuvontaa tarvittaessa myös eri toimijoiden ostopalveluna? Kuka valvoo palvelun laatua? Nykyisten toimijoiden ja osaajien panosta on järkevää edelleen ylläpitää. Esimerkiksi ARAlla on pitkältä ajalta kokemusta asumisneuvonnasta ja sen kehittämisestä valtakunnallisesti, mitä kannattaa tulevaisuudessakin vaalia ja hyödyntää, vaikka järjestämisvastuuta ei ARAlla olisi.

Saari Hanna
Kangasalan kaupunki - Asumisneuvoja Kangasalan kaupunki / Kiinteistö Oy
Taloherttua